

Første Mosebok på 15 minutter

Om du leser disse følgende avsnittene, vil du komme gjennom handlingen og sammenhengen i Første Mosebok på et drøyt kvarter. Du vil få fortellingens høydepunkter og de viktigste avsnittene og versene. Denne boken er ekstremt innholdsrik og full av grunnleggende fortellinger for troen. Dette utvalget blir bare en grov sveip, men dekker mye av det sentrale – men ikke den lange fine, familiefortellingen om Josef i kap 37-50, som er en halvtimes roman i seg selv:

- 1,1-2,4
- 2,21-3,24
- 6,9-22
- 7,7-16
- 8,1-22
- 11,1-9
- 12,1-9
- 17,1-8
- 18,1-15
- 22,1-18
- 27,1-35
- 32,21-32

Fakta om Første Mosebok

På de fleste andre språk kalle boken *Genesis*, etter de første ordene i boken på latin: «I begynnelsen». De første elleve kapitlene handler om urhistorien, altså før-historisk tid, som ikke gir seg ut for å skulle plasseres et spesielt sted på tidslinjen, men fra og med tolvte kapittel kan handlingen knyttes til tid og sted, fra og med Abraham, som er nøkkelpersonen. Boken forklarer jødefolkets fremvekst og rolle som Guds utvalgte folk. Boken er den første av et sammenhengende historieverk i Bibelen, som strekker seg til og med Kongebøkene.

Nøkkelord og stikkord i Første Mosebok

Skapelse. Oppdrag. Fall. Forvaltning. Landløfter. Slektsløfter. Patriarker.

Spørsmål til samtale eller ettertanke

Hva sier Første Mosebok om hva et menneske er?

Om dets oppgave i verden?

Om Guds forhold til menneskene?

Hva kan fortellingen om Josef og brødrene (37-50) lære oss om hvordan vi lever sammen?

Første Mosebok i Det nye testamente

Boken etablerer hele fortellingen om Guds vei med menneskene og gjennomsyrer NT med språk og bilder. Jesus referer til skapelsen av mann og kvinne i diskusjoner om ekteskap og samliv, og enda mer referer han og NTs forfattere til Abraham, som stamfaren. Guds folk er Abrahams barn. Jødernes identitet er uløselig knyttet til Abraham, og praksisen for bl.a omskjærelse av Abrahams etterkommere er direkte årsak til mye av det Paulus skriver om tro og nåde. Og ikke minst til samtalen i Apg 15, hvor det grunnleggende spørsmålet stilles: Må man bli jøde for å bli kristen? Uten å ha kjennskap til Første Mosebok mangler man en god del grunnleggende bakgrunn for NT.

Ord å ta med

«Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, som mann og kvinne skapte han dem. Gud velsignet dem og sa til dem: 'Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden og legg den under dere!' (...) Gud så på alt det han hadde gjort, og se, det var svært godt!»
(1,27-31)

Første Mosebok

Boken oppsummert

Gud skaper verden og gir den til menneskene, men menneskene forvalter den ikke på en god måte. De går sine egne veier. Boken handler om menneskenes oppdrag og bestemmelse, om det tapte paradiset og samtidig Guds forpliktende kjærlighet. Menneskene fordrives fra paradishagen og spres rundt i verden. Gud utrydder menneskene på grunn av deres ondskap, men lover å aldri gjøre det igjen. På ett punkt går Gud inn i historien og velger seg ut en mann og én potensiell slekt som sitt spesielle folk. Heretter er Første Mosebok og resten av GT (og NT) en fortelling om Abrahams etterkommere, som på tross av dårlige odds ble til en tallrik slekt. Selv om Abraham er gammel og barnløs sier Guds løfter at hans etterkommere skal bli uendelig mange, som stjernene på himmelen. Abraham ledes til å bryte opp fra plassen han kom fra, et sted i øst, og slå seg ned i Kanaan, som etter hvert blir jødernes land. Han får til slutt sønnen Isak. Isak får den svikeyfulle Jakob, som likevel ble far til de tolv sønnene, som ble fedre for Israels stammer. Dette er en søskenflokk med mange skyggesider og konflikter. Brødrene vender seg mot den ene av dem, Josef, farens yndling, og selger ham som slave. Dette blir til syvende og sist familiens redning da hungersnød kommer over Kanaan, og de må søke hjelp i nabolandet Egypt, som nå styres av Josef, som har foretatt en enorm klassereise, fra slave til statsminister. Via dramatikk, sår og forsoning kommer hele slekten etter til Egypt, og Jakob får møte sin fortapte sønn igjen.

Første Mosebok er tema for gudstjenesten søndag 23. januar.